JAVA-BODE.

UWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1853. **Zaturdag 1 October.** **N°. 78.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » *Java* .... » 15.—
» » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is *zestig duiten* voor de *vijf woorden*, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van den September 1853 No. 2 is aan *Alexander Gordon*, te Londen, een, tot uitsluitende vervaardiging en verkoop der voorwerkend octrooi, voor den tijd van tien jaren, gerekend van af, op welken de duur van het in Nederland verleend octrooi gaan, op de eerste invoering van eene buiten *Nederlandsch*-octrooide uitvinding, bestaande in *verbeteringen in de toe-geschikt om de vloeistoffen, waarmede zij vereenigd waren scheiden of te extraheren.*

Civiel Departement.

BIJ DE SUBKOMMISSIEN VAN ONDERWIJS.

ONTSLAGEN:

rang, op zijn verzoek eervol, het lid *J. J. Nosse*, onder betuiging voor de als zoodanig bewezene diensten.
(Japara), wegens vertrek, eervol, het lid Mr. *O. van den* g.

BENOEMD:

rang, tot lid, Mr. *H. A. des Amorie van der Hoeven*. thans secretaris dier kommissie, en tot secretaris, *P. van der Crab.*
(Japara), tot lid, *W. C. Vosmaer*.

GOEDGEKEURD:

DAT BIJ DE SUBKOMMISSIN VAN ONDERWIJS.

ZIJN BENOEMD:

kasser, tot lid, Mr, *M. W. Scheltema*, in de plaats van het vertrokken lid Mr. *J. K. de Wit*.
tenzorg, tot lid, Dr. *J. H. Croockewit Hz.*, in de plaats van het overleden lid *H. S. van Son*.

Militair Departement.

GEPLAATST:

het bureau van den chef over de geneeskundige dienst, de officier van gezondheid der tweede klasse *B. E. J. H. Bocking*, thans gedetacheerd in de residentie Cheribon.

verduidelijking, voor zoo veel noodig, van het voorkomende Javasche Courant van 31 Augustus 1853 No. 70, opens de overplaatsing van den kapitein der infanterie *R. F. de* bij de genie, *onder bepaling dat hij aldaar de plaats van tweeden luitenant zal innemen*, — wordt aangeteekend, dat paling geen ander doel heeft, dan om het avancement der ge- niet te schaden, en dat de kapitein *de Seijff* dus in alleen als tweede luitenant zal worden gerekend.

Advertentien.

ek van de Landmail gedurende het Jaar 1853.

directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze dat het vertrek der stoomschepen, bestemd voor den overer brievenmalen van Batavia, via Muntok en Riouw, naar re, gedurende 1853, zal plaats hebben als:
de maand October op 10 en 26 van die maand
» November » 9 » 26 » » »
» December » 11 » 27 » » »
die schepen de terugreis van Singapore zullen aannemen 24 uren na de aankomst aldaar van het van Ceylon verwacht pakketschip der Peninsular and Oriental Steam Navigation y, zonder de aankomst aftewachten van het stoomschip van g.

brievenpakketten, bestemd om met deze gelegenheid te worden n, zullen gesloten worden bij het postkantoor te Welte-

zoo veel betreft de brieven voor Europa, Britsch-Indie, enz., daags vóór het vertrek der stoomschepen naar Sinre, 's namiddags ten 1 ure.
zoo veel aangaat de brieven voor Banka, Palembang en , twee dagen voor dat vertrek, op denzelfden tijd.

via, April 1853.

De Directeur voornoemd,
DE VEER.

Vendutien.

Maandag 3 October, voor het woonhuis van mevrouw de wed. op Molenvliet, door *Vaupel en Co.*
Dingsdag 4 October, voor het commissiehuis van *A. van Om-en Co.*
Woensdag 5 October, op het Heemradenplein, door *John Pryce*
Donderdag 6 October voor het kommissiehuis van gebr. *Roselje*

Op Vrijdag 7 October, voor het kommissiehuis van *Vaupel en Co.*
Op Dingsdag 11 October, door *John Pryce & Co.*

COMMISSIEHUIS MEESTER CORNELIS.
Vendutie op Donderdag 6 October. (Zie advertentie No. 877).

Nagelaten Boedels.

De Weeskamer te Soerabaija roept, bij advertentie van den 19den September jl. op, de erfgenamen, crediteuren en debiteuren van *Paulus de Groot*.

Vertrekkende Personen.

G. van Beek en echtgenoot.
Kapitein *F. van der Ree*.
W. Morgan.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van 22 tot en met den 29 Sept. 1853.

Hotel der Nederlanden. *C. J. Itz*, van Tagal. — *H. Kramp*, van de reede. — *J. Lambach*, van Soerabaya. — *B. P. van Troije*, van de reede. — *J. F. Zeeman*, van Singapore. — *G. E. Doornbos*, van Soerabaya.
Hotel Willem II. *J. Stijger*, uit het hospitaal. — *G. A. van Kesteren*, van Buitenzorg. — *Macdonald* van Soerabaya.
Marine Hotel *A. J. Maas*, van Bezoekie. — Jkhr *van Raders*, van Soerabaya. — *P. A. Matthijsen*, van idem. — *R. A. W. Jacobse*, van idem.

Advertentiën.

Voorspoedig bevallen van een ZOON *A. C. de Jongh-Gehne.*

BATAVIA, 25 *September* 1853. (882)

Op den 21sten dezer overleed alhier, in den ouderdom van 33 jaren, de heer *Ernest Hardouin*, in leven kunstschilder.
Debiteuren en crediteuren worden verzocht om binnen 6 weken aangiften of betalingen te doen aan.

Den mede testamentairen Executeur,
(871) F. P. VOERMANS.
BATAVIA, 27 *September* 1853.

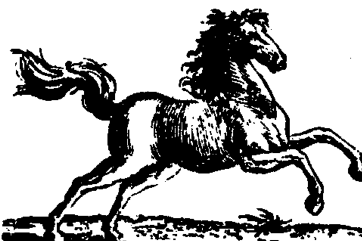
Na een langdurig en smartelijk lijden, overleed den 27sten September, in den ouderdom van 27 jaren, de Heer *Johannes Christiaan Rijnberg*, diep betreurd door zijne vrienden.
(874) H. E. GOUYN.

COMMISSIEHUIS *MEESTER CORNELIS.*

Op de vendutie van den 6 October aanstaande zullen daar verkocht worden, Wagens en Bendies, Wagen- Bendie- en Rijpaarden, Zadels, Huismeubelen, Provisien, Juweelen en andere Goederen meer. (877)

De Ondergeteekenden zullen op hunne vendutie van Donderdag den 6den dezer tegen 4% vendusalaris voor rekening van belanghebbenden verkoopen:
9 kisten 5/4 Madapollams
13 » 6/4 »
3 balen Polemieten
5 » rood en blaaw laken
2 » supra fijne wollen dekens
alles min of meer beschadigd. Voorts eene partij Batik Slendangs, Doeken, Mousseline, Dimet, geel Garen, IJzer en Aardewerk enz.
(884) GEBR. ROSELJE & CO.

Op hunne vendutie van aanstaanden Donderdag 6 dezer zullen de ondergeteekenden mede verkoopen:
60 STEL CHINESCHE BLOEMPOTTEN.
(885) GEBR. ROSELJE & CO.

Op Vrijdag den 7 dezer op het plein der *Javasche Bank* door *Vaupel & Co.* tegen 2% vendusalaris, van

75 STUKS FRAAIJE PAARDEN,

Waaronder negen spannen, aangebragt van Macassar per *Jane Serene*, hebbende slechts vijf dagen reis.
De Paarden zijn op het plein der *Javasche Bank* van af heden voor een ieder te bezigtigen. (888)

In den loop der volgende week zullen worden verkocht:
Vier aandeelen in de O. I. Maatschappij van Administratie en Lijfrente groot *f* **5000,--** waarvan op ieder gestort is *f* **1000,--.** Inmiddels te bevragen bij
(886) J. W. BEYNON, *Makelaar.*
BATAVIA, *den* 1 *October* 1853.

WORDT GEVRAAGD:

Lokaliteit voor een Kantoor, liefst in de nabijheid van het Stadhuis. Adres *van Haren Noman en Kolff*, alhier. (878)

SERVICES MARITIMES DES MESSAGERIES NATIONALES DE FRANCE.

De stoomschepen dezer kompagnie vertrekken tweemaal s'maands van Alexandrië, na aankomst der Oost-Indische mails, naar Marseille direct, en naar Italië, Spanje en Portugal, Griekenland en Turkije.
Reizigers direct naar Marseille gaande, hebben niet noodig quarantaine te Malta te houden, en moeten alleenlijk zij welke over Napels, Civita vechia, Livorno en Genua gaan, daarvoor 24 uren te Malta blijven.
De schepen vertrekken denzelfden dag van Alexandrië als die der Oostenrijksche Lloyd naar Triest, en der P. en O. Comp. naar Southampton en Reizigers kunnen 3 à 4 dagen vroeger in Engeland of Nederland zijn als via Southampton.
Passagiers, die zich op de verscheiden plaatsen wenschen optehouden kunnen met een volgende boot vertrekken, zonder daarvoor meer te moeten betalen, en is dit geldig voor den tijd van 6 maanden.
De passage prijzen zijn.

Van Alexandrië	1ste	2de	3de	4de
naar Malta	fr. 280	fr. 180	fr. 110	fr. 70
» Messina	326	204	128	77
» Napels	372	228	140	85
» Civita vechia	418	262	155	95
» Livorno	454	286	170	100
» Genua	480	305	180	105
» Marseille	498	312	190	120
» Syra	458	300	182	115
» Barcelona	548	350	142	
» Valencia	592	383	161	
» Carthagena	634	414	180	
» Malaga	684	452	202	
» Gibraltar	700	464	209	
» Cadix	719	478	217	
» Lissabon	798	538	252	

Wegens nadere informatie gelieve men zich te wenden aan de agenten:
Te Batavia *Metzendorff Wilmans & Co*, Te Suez *A. de Goutin*. Te Kairo *Aug. Clément*. Te Alexandrië *Girette*. (868)

Een Indiaansche Bruiloft.

verscheidene gedeelten van het Oosten, en voor- op het eiland Ceylon, bestaan nog vele oude ten, welke door de vorderingen der beschaving verdrongen zijn geworden; en daarover behoeft niet te beklagen, want zij dienen vooral om de verstandhouding tusschen de verschillende klas- rassen van bewoners in deze landen te bewaren. overoude en door den tijd eerwaardig geworgebruiken is de tegenwoordigheid der Europesche of grondeigenaren bij de huwelijken en huiselijen hunner Cingalesche onderhoorigen, welke ook verzuimen om hunne meesters en derzelver famizulke gelegenheden uit te noodigen. Terwijl ik een oud resident van Colombo logeerde, onteene uitnoodiging om tegenwoordig te zijn bij bruiloft van zijnen voornaamsten kok. een Cingalees fatsoenlijke familie, die zich in het huwelijk zou den met de *ayah* of kamenier van een buurman. waren beide katholiek, en als zoodanig zou hun lijk voltrokken worden in eene der kerken, welgroot getal in dat gedeelte der stad, waar de inen wonen, gevonden worden. Om zekere reon mijn gastheer deze belangrijke plegtigheid zijne tegenwoordigheid vereeren; ik moest mij naar het tooneel der vreugde begeven, dat, zoo als ik vernam, aan het andere einde van de lange voorstad gelegen was.

De bestemde tijd was te twaalf ure; de kerk van St. Nikolaas de bestemde plaats; en om de plaatselijke gelegenheid, die ik niet kende, eens goed op te nemen, verliet ik mijn logement terstond na mijn ontbijt, dat uit rijst en kerry bestaan had. Het was een brandend heete dag, zoo als men in de keerkringslanden aantreffen kan; de zeewind was nog niet begonnen te waaijen en de koele landwind was voor ongeveer een uur geheel gaan liggen. Uit medelijden met het paard en den looper naast hetzelve, gaf ik den man bevel om maar langzaam te rijden, want de hitte was ongemeen drukkend. Zoo reden wij een half uur door zonnige landerijen en een gedeelte van de stad; alles was stof en morsigheid en hitte. Eene digte menigte volks, bestaande uit bijna alle natien van het Oosten, liep heen en weder, niet zoo als in onze Europesche steden op een voetpad, want dat was er niet te vinden; maar paarden, ossen, wagens, ezels en menschen woelden door elkander. Arabieren, Mooren, Chinezen, Parawas, Cingalezen, Kandyërs, Maleyers, Chitties en vele anderen waren daar in vreemde wanorde door elkander vermengd. Ik beefde toen ik een span woeste ossen met eene ledige kar als dol naast mij heen in 't midden van een heelen hoop mannen, vrouwen en kinderen zag rennen; maar niemand scheen zich daarover te verwonderen, en er gebeurde ook geen enkel ongeluk; een wild paard scheurde zich los van zijnen geleider, en sprong door de straat in eene naauwe steeg, opgepropt met vrouwen en kinderen, maar ieder wist zich in den nood te redden, en daarom begon ik reeds te denken, dat men hier aan zulke voorvallen wel gewoon was.

De Europeanen komen zelden of nooit in deze lastige hoeken der stad; zij vermijden zoo veel mogelijk deze buurten, vooral ook om de warmte, die hier onverdragelijk is. De nieuwsgierigheid echter deed mij daar vertoeven; ik steeg uit mijn rijtuig, en wandelde op mijn gemak door de menigte, tot groot verdriet voor mijnen voerman, die mij in gebroken Engelsch poogde over te halen, om van een verder voortdringen in de menigte af te zien. Ik volhardde evenwel bij mijn eerste voornemen, en keek overal rond. Ik wilde wel eens zien hoevele deuren en vensters geopend werden, om het eerst den morgenwind in te laten, en de heete vochtige, benaauwde lucht van binnen te verjagen, maar ik keek te vergeefs. Geen enkele deur knarste in hare roestige scharnieren, geen venster werd geopend, en alles bleef gesloten.

De bezigheden stonden ondertusschen nergens stil. De visscher en zijn jongen verstelden eene oude boot, om nog in zee te steken; een andere knaap was bezig om de netten in orde te brengen, die in een morsig schuurtje lagen. Ook in de winkels heerschte drukte en

BATAVIA.

De *Batavia*, gezagvoerder *Bartholomeus*, aan[boord] hebbende 120 onderofficieren en manschappen, geleide van den 1e Luitenant van *Pabst*, kwa[m] 30 September des avonds ter reede alhier aan. [Heden] morgen ontscheepten deze troepen aan 's Lands [...] en marcheerden om 3½ uur naar Weltevreden [...] onderscheidden zich door eene goede houding.

— Van Soerabaya wordt ons berigt, dat de stoomboot van Jonkheer *de Steurs* op den 24sten S[eptem]ber des morgens ten 7 ure, haren eersten proefto[gt] daar naar Grissee ondernomen en dien met h[et] gevolg volbragt had. De terugtogt van het ho[ofd van] Grissee tot aan den mond der Kalimaas had in 3[...] nuten plaats gehad.

— Men leest in de *Javasche Courant* van he[den:] Men schrijft van Poerwokerto, 20 September: [De re]gent van Poerwokerto, raden adipattie *Merta dhi[...]* een zeer geacht en verdienstelijk inlandsch ho[ofd, is] heden ochtend ten 5 ure overleden, na reeds ve[le] dene maanden in eene lijdenden toestand te [hebben] verkeerd.

— Van Amboina wordt, onder dagteekening [van ...] September jl., gemeld: dat, luidens berigten va[n ...] nate, zeker Tabelloreesch roovershoofd, *Laba* ge[naamd,] met zijn gevolg, bestaande uit 50 mannen en 72 [vrou]wen en kinderen, aldaar in onderwerping was [geko]men. Een ander persoon, mede *Laba* geheten, e[n] zien van eenen pas om van Ternate naar Ba[...] gaan, had zich niet ontzien met zijne makke[rs naar] Mangaraaij te stevenen, om aldaar zeeroof te ple[gen.] Deze zaak werd door den sultan van Ternate onde[r...] Van den Orangkaija van Durdjela, op Aroe, [...] rigt ontvangen, dat twee inlanders van de negorij [...] op dat eiland, ten gevolge van een geschil, e[...] hadden in brand gestoken, waardoor in eenen [...] tijd zes-en-twintig huizen werden in de asch ge[legd.] De heer *Nitzschke*, handelaar te Makasser, [had bij] dien ramp eene aanmerkelijke schade geleden [aan ...] relmoer, tripang, vogelnestjes en andere handel[swaren,] die toevallig in een dier huizen opgestapeld lag[en.]

— In de eerste helft der maand Augustus [viel te] Amboina veel regen.

Ofschoon dit aanvankelijk op den gezondheids[toestand] over het algemeen van eenen gunstigen invloed [scheen] te zijn, was het getal zieken evenwel weinig [vermin]derd.

In de laatste helft dier maand had men vooral [onder] de kinderen vele ziektegevallen waargenomen.

De nachten waren buitengewoon koud ge[weest,] dien van 30 op 31 Augustus, omstreeks half[...] ure, was een ligte schok van aardbeving gevoeld.

De aanstaande nageloogst, die aanvankelijk [veelbe]lovend was, scheen meer en meer middelmatig te [zullen] uitvallen.

bedrijvigheid, doch spoedig begon mij het gedrang te hinderen, en ik zocht mijn rijtuig weder op.

Toen ik weder daarin had plaats genomen, reden wij stapvoets de geheele lengte der Zeestraat, met hare morsige winkeltjes; de onaangenaam luchtende kroegen, waar niets dan arak te bekomen was; den wonderlijken ouden Hindo-tempel, van binnen met bloemen en vlaggen bedekt, van buiten vol morsigheid, en de wit gepleisterde katholieke kerken.

Uit deze kerken klonk het gelui van kleine klokjes; uit de heidensche tempels het doffe gebom van ijzeren klokken; in een der huizen werd een duiveldans uitgevoerd om eene booze ziekte te bezweren, en in de naaste hut stond een Jezuit een stervenden man bij in zijne laatste oogenblikken. In eene nabij gelegen school hoorde ik een koor van kinderen, die hunne dagelijksche lessen in vervelende verzen uitgalmden; en een nog veel wilder, hartiger koor in een arakwinkel aan de overzijde van de straat, zonder eenige aanspraak op maat of harmonie. Het geschreeuw der ossendrijvers en der voerlieden, de verwenschingen der zwaar beladene slaven, het gesnor der roestige wielen, die hoog noodig gesmeerd moesten worden, alles vereenigde zich tot een afgrijsselijk geraas dat de ooren verdoofde. Toch speet het mij, toen wij dit woelige tooneel verlieten en langzaam den heuvel opreden, waarop de St. Nikolaas-kerk stond, welke de plaats mijner bestemming was.

Ook hier wachtte mij een tooneel van ongemeene drukte. Buiten de groote, witte kerk stond eene lange reeks van rijtuigen geschaard; de muren waren zoo wit en schitterend, dat de ossen er naauwelijks naar kijken konden. Nog digter bij de kerk stonden een zestal rijtuigen met paarden die er vrij armzalig uitzagen, maar toch wezenlijke paarden waren. Ik sloop ongemerkt door de menigte, gelijk ik mij maar al te ligtvaardig verbeeldde, en ik was juist voornemens om binnen een der groote deuren een nederige plaats te zoeken, toen ik aangesproken werd door een Cingalees in een wijd wit kleed en een reusachtigen kam in zijn haar, die mij heel beleefd als een gevangene medevoerde, zonder dat ik kon vermoeden waarheen. Hij voerde mij door een der vleugels van het gebouw, midden door eene menigte zitplaatsen, en toen naar den anderen vleugel; aldaar moest ik, tot mijne groote teleurstelling en verlegeheid; op de plaats der voornaamste gasten gaan zitten. De bruidegom had te vergeefs naar zijne meesters uitgezien, en wetende dat ik de plegtigheid zou bijwonen, hadden zij slechts op mijne komst gewacht, om mij gevangen te nemen, en mij te gebruiken tot opluistering van het tooneel.

Ik boog mij voor de bruid, met zoo veel onbevangenheid als ik maar aan den dag kon leggen, maar toen ik mij tot den bruidegom wendde, had ik moeite om niet in een schaterend gelach uit te barsten. De ongemanierde kerel had zijne gewone, niet o[...] lige losse kleeding verwisseld tegen een soort [van] gen rok van blaauw laken, digt bedekt m[et] vergulde knoopen en gouden kant; hij droeg [...] laarzen, die klaarblijkelijk veel te klein voor [hem wa]ren, en waarin hij niet dan met moeite loo[pen kon;] en om het bespottelijke van zijn voorkomen te [vol]ken, droeg hij een aantal groote glinsterende [ringen] om zijne handen. De bruid was ook overdekt [met] gesteenten, die men daar bij zulke gelegenheden [dragen] kan; zij was zoodanig opgeschikt, dat het [...] neeg onmogelijk was zich te buigen of te [...] Wit satijnen schoenen en zijden kousen voltoo[iden het] bruidskostuum.

Toen het gezelschap den priester naderde, [waande] ik mij als een geketende gevangene in een Rom[einschen] triomftogt. Geen enkel mensch in die digte [menigte] keek naar de bruid; het was alsof zij allen st[ilzwijgend] overeen gekomen waren om naar mij te kijken, [...] mij alsof ik de bruid was, en de vader, [...] van alle menschen. Ik keek eenmaal rond, [...] een vreemd tooneel in die groote witte kerk [...] honderden zwarte aangezigten, die allen [naar één] kant keken, namelijk naar mij; maar ik [...] aangezigten niet. Ik zag alleen hunne witte [oogen,] die in de heldere middagzon schitterden,

NEDERLAND.

Utrecht, 31 Julij. De staten dezer provincie hebben, bijna bij meerderheid van stemmen, een voorstel aangenomen om den Hollandschen Yssel in beteren bevaarbaren staat te brengen, en daarvoor, van de zijde onzer provincie, eene som van ƒ 110.000,— beschikbaar gesteld, betaalbaar in een tijdverloop van elf jaren.

— *'s Hage*, 4 Augustus. Gedurende de maand Augustus zijn langs den Hollandschen spoorweg 110,035 en langs den Rijnspoorweg 58,159 personen vervoerd. De ontvangsten zoo wegens den overvoer van personen als van goederen hebben voor den eerste ƒ 120,781,37½ en voor den laatste ƒ 91,686,10 bedragen.

— *'s Hage*, 6 Augustus. Het Gouvernement heeft den luitenant ter zee der eerste klasse *M. H. Jansen*, belast met eene zending naar Brussel, ten einde eene vergadering van afgevaardigden uit verschillende landen bij te wonen, die zich in Belgie's hoofdstad zullen vereenigen om een algemeen stelsel van meterologische waarnemingen vast te stellen.

ENGELAND.

Londen, 26 Julij. Ofschoon ter naauwernood hersteld zal toch de koningin over het prachtig eskader van Spitshead revue houden en deze zal wel de indrukwekkendste zijn, die sedert 1814 heeft plaats gehad. 27 schepen waaronder 5 van 100 kanonnen, te zamen 1424 stukken geschut voerende, zullen voor de koningin manoeuvreren.

— *Londen*, 27 Julij. In de zitting van het lagerhuis op heden morgen is de beraadslaging over de bill omtrent het bestuur van Oost-Indië voortgezet. Morgen zal zij geëindigd zijn en de derde lezing Vrijdag aanstaande plaats hebben.

— *Londen*, 29 Julij. In zijne zitting van Donderdag avond is het lagerhuis met deszelfs beraadslagingen over de bill betrekkelijk het bestuur van Oost-Indië voortgegaan. Sir *John Pakington* heeft een amendement voorgesteld, strekkende om het zoutmonopolie, dat in handen is der Oost-Indische kompagnie, af te schaffen. Ofschoon door het Gouvernement bestreden is dat amendement toch met eene meerderheid van tien stemmen doorgegaan, wordende de inkomsten der kompagnie daardoor met eene jaarlijksche som van een millioen £ St. verminderd.

— *Londen*, 30 Julij. Naar alle waarschijnlijkheid zal de koningin het parlement persoonlijk komen verlengen en ten dien einde voor twee dagen in deze hoofdstad terugkeeren. H. M vier jongste kinderen, te Windsor achtergebleven omdat zij door de mazelen zijn aangetast, zijn aan de beterende hand.

— *Londen*, 6 Augustus. De revue van het eskader te Spitshead zal bepaaldelijk alsnu den 11 dezer maand plaats hebben en de verschillende oorlogsvaartuigen des morgens ten 11 ure hunne bewegingen beginnen. Door de admiraliteit zullen stoomschepen ter beschikking van de leden der beide huizen van het parlement gesteld worden en *Gosport* zal eene groote hoeveelheid vaartuigen voor het publiek leveren, ten einde het aanschouwen der manoeuvres voor iedereen gemakkelijk te maken. Men twijfelt dan ook niet of het Engelsche volk zal zich in groote menigte derwaarts begeven om eene plegtigheid bij te wonen, die de magt van het Engelsche zeewezen in het schoonste daglicht zal stellen.

ZWEDEN.

De plotselinge terugroeping van de Zweedsche vloot uit de Noordzee, heeft in Zuid-Duitschland veel sensatie verwekt, omdat men daarin een bewijs meent te zien, dat redenen bestaan, om Rusland ook in het Noorden te wantrouwen. Deze maatregel der Zweedsche regering wordt aan den invloed van het Britsche kabinet toegeschreven, met hetwelk eene geheime overeenkomst zou wordt te bestaan voor het geval, dat de Russische vloot zich in het bezit van de Sond zou willen stellen.

DUITSCHLAND.

Brieven van *Berlijn* verzekeren, dat de kwestie over de Grieksche troonsopvolging in verband staat met de Turksche kwestie en het de wensch is van Rusland, dat die zaken te gelijk geregeld worden. Men verneemt hier dat onze gezanten te Weenen en Konstantinopel last gekregen hebben om zich er tegen te verzetten, dat die beide zaken met elkander vermengd worden. Pruissen en Oostenrijk deelen de inzigten van Beijeren omtrent de Grieksche troonsopvolging en zijn het uit dien hoofde eens; integendeel verzetten zich de Westelijke mogendheden tegen de door Beijeren voorgestelde schikking. Van zijn kant heeft Rusland het voornemen om een lid der keizerlijke familie op den troon van Griekenland te plaatsen.

— Voortdurend heerscht er eene groote koelheid tusschen Rusland en Hessen Darmstadt. Sedert de regeling der zaken van het tolverbond heeft de groothertog van Hessen geen de minste poging tot toenadering gedaan.

— Volgens de *Nieuwe Pruissische Courant* zou de Prins *Gortschakoff*, opperbevelhebber van het bezettingsleger, den 16 Julij den generaal *Gœke* naar Konstantinopel gezonden hebben met een brief voor *Reschid-Pacha*, waarin hij hem uitnoodigt om geene Turksche troepen over den Donau te zenden, ten einde de vredelievende gezindheid des keizers niet tegen te werken.

— Men berigt van *Weenen* dat de staat van 's rijks inkomsten en uitgaven in 1852 het daglicht ziet. De eerste beloopen ƒ 214.808,268 en de laatsten ƒ 274,587,121 De te kortkomst bedraagt dus ƒ 8,776.209 minder dan dat van 1851, hetwelk ƒ 58,557,152 beliep.

— Men verzekert dat verscheidene Oostenrijksche en Pruissische officieren de vergunning verzocht hebben om in het Russische leger dienst te mogen nemen, doch dat die vergunning geweigerd is geworden.

— *Frankfort*, 2 Augustus. Mevrouw *Beecher Stowe* is heden alhier aangekomen.

— *Munnich*, 27 Julij. Eergisteren is in de koninklijke gieterij alhier, het bronzen ruiterbeeld van den koning van Zweden *Karel* XIV (*Jan Bernadotte*) gegoten naar het model van den Zweedschen beeldhouwer *Fogelbjerg* te Rome gemaakt. Ofschoon het 138 kwintalen weegt, rust het toch enkel op de achterpoten van het paard.

Men zal zich daarna weldra onledig houden met het gieten van het bronzen standbeeld van *Berzelius*, naar het model van den heer *Quamstroem*.

FRANKRIJK.

Parijs, 24 Julij. Men leest in de *Koerier* van *Gers* van 21 dezer het volgende:

Gisteren ontvingen wij eene belangwekkende, doch tevens droevige tijding van Montesquiou. In den namiddag waren de maaijers van het kwartier La Mothe met hun werk bezig, toen eensklaps een zonderling geruisch in de lucht en het zien van een in het wit gekleed ligchaam hen met schrik vervulden. Naauwelijks hadden zij den tijd om de oogen op te slaan, toen zij op eenige passen van de plaats, waar zij werkten, het lijk eener jonge vrouw gewaar werden. Zij was met het hoofd naar beneden op den grond te regt gekomen, haar schedel was gespleten en de hersenen lagen op het gras in het rond verspreid. Het zal wel niet noodig zijn den schrik dier maaijers af te schetsen. Weldra zonden zij een hunner naar Montesquiou, ten gevolge waarvan de geheele gemeente, met de geneesheeren en den pastoor aan het hoofd, kwam aanloopen.

De boeren geloofden aan een wonder, maar weldra was het niet twijfelachtig of die vrouw was eene luchtreizigster, die op een harer luchtreizen den dood gevonden had en werkelijk ontdekte men, na lang zoeken een anker in een eikenboom hangende. Dezen morgen vernamen wij, dat er een feest te Mont de Marsan zou plaats hebben en het opgaan van een luchtbal in het programma der openbare vermakelijkheden voorkomt. Zou men daaruit niet mogen afleiden, dat de ongelukkige te Montesquiou op die wijze om het leven gekomene vrouw daarmede van Mont de Marsan vertrokken is? en evenwel, die beide steden liggen 25 uren van elkander.

— *Parijs* 25 Julij. Hoezeer men ook het tegenovergestelde heeft willen beweren, schijnt het echter zeker, dat de Hertog van Nemours, die, zoo als bekend is, eene reis naar Weenen doet, te Froshdorff een bezoek bij zijnen neef, den Graaf van Chambord zal afleggen. Van zijn kant schijnt die graaf ernstig voornemens eene reis naar Engeland te doen.

— Prins *Lucien Murat* heeft huisarrest. Dit is de eerste maal dat de keizer gebruik gemaakt heeft van de magt van teregtwijzing en straf hem bij het senatusconsult in Januarij j. l. gegeven. De omstandigheid, die daartoe aanleiding heeft gegeven, is als volgt:

Prins *Murat* is eigenaar van een schoon landgoed in de omstreken van Parijs en deed onlangs eene menigte boomen, die het uitzigt van den kant van zijnen tuin belemmerden, omhouwen. Een groot aantal dier boomen behoorde aan de gemeente, waarom de maire vermeende eenige opmerkingen in het midden te moeten brengen, die al zeer slecht ontvangen werden, om het zelfs niet nog een ergeren naam te geven. De maire beklaagde zich aan den prefect; deze deed een verslag aan den Minister van Binnenlandsche zaken, die de zaak onder de oogen van den keizer bragt. *Napoléon* lag daarop den prins het arrest op, totdat deze den maire zijne verschooning zal hebben aangeboden.

— *Parijs*, 26 Julij. Onder de vreemdelingen, die zich op de kermis van Beaucaire bevinden, merkt men een moor op van de Kust van Zanzibar, die door den sultans van dat, aan den oever van de Indische zee gelegen, koningrijk gezonden is, om voor diens rekening matten en Afrikaansche tapyten tegen voortbrengselen onzer nijverheid te verruilen. Toen men er in geslaagd was om dien moor een tolk te bezorgen, was de eerste vraag die hij deed naar Z. M., zijn verlangen te kennen gevende om de tapyten van den koning zijn meester regtstreeks aan Z. M. den keizer der franschen te willen verkoopen. Niet weinig was hij verwonderd en scheen hij te leur gesteld, toen hij vernam dat de keizer niet op de kermis van Beaucaire voorzat.

— Een alhier verspreide prospectus van een inktverkooper wekt de algemeene verwondering op. Het stuk, behoorlijk gezegeld, is geteekend door iemand, die den beroemdsten souverein van de XIX eeuw zeer na bestaat. Die zonderlinge bekendmaking is voorzien van een vignet, een arend op een wolk voor een op de aardglobe geplaatst kruis voorstellende en geteekend ...... Graaf *Leon*, oud kommandant der nationale garde te St. Denis.

De Graaf *Leon* is een onechte zoon van keizer *Napoleon I*.

— *Parijs* 27 Julij. Het antwoord van Londen op het voorstel van ons Gouvernement, betreffende het naar St. Petersburg te zenden ultimatum om Rusland *alleen* met Turkye te laten onderhandelen, mits onder voorafgang der ontruiming van de Donau-Vorstendommen, is gisteren alhier ontvangen. Het kabinet van Lord *Aberdeen* weigert om zich met dat voorstel te vereenigen en is van oordeel de zaken haren loop te laten volgen. Dit antwoord heeft te St. Cloud een levendig ongenoegen verwekt en heden is daar minister-raad gehouden. En evenwel zeiden de Londensche officieel-Staatkundigen: *alles is geëindigd* en evenwel zeide onze gezant *Walewski* nog eergisteren tegen prins *Poniatowski*, die naar Parijs terugkeerde, te Douvres, *alles is geëindigd*. Helaas, ja! *alles* is *geëindigd*, indien men daardoor verstaan wil, dat alle pogingen om Rusland te doen toegeven, uitgeput zijn.

— Gisteren is in de nabuurschap van St. Cloud een persoon, die wapens droeg en slechte voornemens omtrent de bewoners van het paleis scheen te koesteren, in hechtenis genomen en wel door de waakzaamheid van de nieuwe brigade, die sedert de ontdekking der zamenzwering van de Hippodrome, van zes uren des morgens tot zes ure des avonds, op den weg van Parijs naar St. Cloud patrouilles maakt.

— Men schrijft van Belfort (Bovenrijn) het volgende:

In den nacht van gisteren was de boschwachter *Huot* in zijn hut, in het bosch van Salbert gelegen, naast een half uitgedoofd vuur ingeslapen. Eensklaps werd hij wakker door de aanraking van eenige ijskoude ligchamen, wier golvende bewegingen hem een zonderling gevoel verwekte.

Onderzoek doende naar de oorzaak van dit verschijnsel, ontwaardde hij met schrik, dat hij door een gansch nest slangen omringd was, waarvan een gedeelte zich op zijn ligchaam geplaatst had, zijnde zijne armen en beenen letterlijk door dat kruipend gedierte, dat door de warmte van den haard gelokt werd, omslingerd.

De boschwachter, op dat oogenblik geheel alleen, begreep te regt dat hij slechts van eigen moed en kracht hulp kon verwachten en een stok gegrepen hebbende, weerde hij zich zoo dapper, dat hij, na een uur worstelens met zijne afschuwelijke vijanden, een vijftigtal dier slangen afmaakte, die des morgens aan den maire der gemeente vertoond zijn.

De meesten derzelven wogen een kilogramma en waren een meter lang en de boschwachter kwam er met eenige beten af, die echter niet gevaarlijk geacht worden, alzoo de slangen van dit oord, met uitzondering van de gewone adder, die gelukkig echter zeer zeldzaam is, niet giftig zijn.

— *Marseille* 25 Julij. Heden zijn hier aangekomen om op morgen naar Parijs te vertrekken *Sidi-Ben-Ganah Cheik el Arabe* en zijn zoon *Kaid Ben Gasson-Bourga* vergezeld van een groot gevolg, ten geleide strekkende van een aantal zeer schoone paarden, die zij het voornemen hebben den keizer aan te bieden.

Dit onverwacht bezoek van een der magtigste hoofden der zuidelijke stammen onzer Algerische bezittingen levert het bewijs op, welk een grooten invloed wij op de arabieren uitoefenen en van den eerbied, dien zij voor den zoo zeer door hen gekenden naam van *Napoléon* koesteren.

SPANJE.

Men leest in de *Diario Mercantil* van Valence van 11 Julij.

Het vooruitzigt dat onze wijngaarden opleveren is zeer bedroevend. Eensklaps heeft de *Jodium tuckeri* zich in dezelven verspreid. De muskaatdruiven en die in de wingerts en tuinen, welke zich naauw drie dagen geleden in volle kracht ontwikkelden, zijn thans allen vernietigd en geven een verpestenden stank van zich af.

— *Madrid*, 29 Julij. De toelating tot den koninklijken handkus is zeer schitterende geweest. Evenwel in stede van ten drie ure, zooals de majordome had aangekondigd, heeft de plegtigheid eerst ten 5 ure plaats gehad. In vergelding daarvoor sprongen de fonteinen in het park, welks toegangen door eene ontelbare menigte bezet waren. Verscheidene leden van het korps diplomatieque, waaronder de gezanten van Frankrijk en Napels, hebben het koninklijk verblijf na de plegtigheid verlaten, om den 1 Augustus naar La Granja terug te keeren, ten einde de luisterrijke feesten, die in het begin dier maand gegeven zullen worden bij te wonen.

De kleine prinses van Asturien geniet de beste gezond-

---

groote openstaande vensters drong, als met het doel mij aan aller blikken des te beter prijs te geven. Ik wenschte dat het middernacht geweest ware. Ik was vurig dat een der trekossen zich mogt losrukken en de kerk stormen om daardoor de algemeene aandacht van mij af te trekken. Ik weet er mij niets meer te herinneren, of het huwelijk voltrokken werd, of op welke wijze zulks plaats had; ik was veel te bezig met een plan om te ontvlugten. Maar na korten tijd, die mij echter tamelijk lang viel, begaf zich het geheele gezelschap, en daaronder ook ik, naar buiten. De frissche lucht deed mij een bijkomen; en toen ik den kok op een bespottelijke wijze zijne vrouw in het rijtuig had zien helpen, al de aanschouwers onder veel rumoer hunne eigene karren en wagens had zien bestijgen, was ik vol begeerte om naar mijnen gastheer terug te keeren. Maar dit was nog lang niet vrij.

Ik volgde het gelukkige paar in mijn rijtuig, gevolgd door een lange reeks van allerlei wagens en karren, getrokken door allerlei soort van dieren. Zoo reden wij op een klein drafje voort, en deden het heete stof opstuiven, of joegen geheele regimenten van varkens en kinderen uit elkander. Eindelijk werd er stil gehouden. Ik keek uit mijn rijtuig, en bevond dat wij voor een prachtig versierd en overal met bloemen behangen gebouwtje stonden; dit was het huis van den pas getrouwden kok. Al de karren en wagens hielden stil, maar niemand maakte zich gereed af te stappen. Eensklaps ijlde er een troep menschen in de grootste haast uit het huis. Zij bragten een smal stuk wit laken, en legden het tusschen het rijtuig van de bruid en de deur om haar tot een vloerkleed te dienen waarop zij loopen moest. Nog werd er geene aanstalte gemaakt om de rijtuigen te verlaten, en ik begon het geducht warm te krijgen. Eindelijk kwam er een inboorling uit de veranda, met een geweer in de hand met hetwelk ik verwachtte dat hij het teeken tot de algemeene afstapping zou geven. De man hield het geweer zoo ver van zich af als hij kon, draaide zijn hoofd om, alsof hij eenige onzer rijtuigen beschouwde en bewonderde, en schoot het geweer af, maar het weigerde. Er werd nieuw kruid op de pan gelegd; de krijgsman bewonderde nogmaals onze rijtuigen, maar het geweer ketste op nieuw. Iemand bood hem toen eene speld aan om het zinkgat door te steken; een ander beweerde dat er meer kruid op moest, terwijl een derde met een eindje brandend hout aankwam. De speld en de buitengewone lading werden in 't werk gesteld; de man greep het geweer nogmaals aan, bewonderde de rijtuigen met nog meer ernst dan de vorige malen; en terwijl nu een ander het stukje brandend hout op het kruid bragt, volgde er eene wezenlijke ontploffing. De krijgsman viel achterover op den grond. De meeste trekossen schrikten en sprongen in hun gespan, terwijl sommige met de grootste moeite in toom gehouden werden. Om die algemeene verwarring nog te vergrooten begon mijn ondeugend paard snel achteruit te loopen naar een steilen rand aan den weg, waar een oud paard voor een chais stond, in welke zich twee inboorlingen bevonden. Voor dat zij uit den weg konden gaan, had mijn paard reeds zoo hevig tegen de chais gestooten, dat zij met de twee in 't wit gekleede mannen van den weg in een rijstveld viel, dat aan den weg grensde.

(*Wordt vervolgd.*)

heid en men ontmoet haar dikwijls in het park, door hare min geleid en door verscheidene edellieden vergezeld.

— Een telegraphisch berigt van Madrid van 2 Augustus bevestigt het reeds medegedeelde omtrent de ministeriele wijziging, ten gevolge waarvan de heer *Mayano* als minister der openbare werken afgetreden en door den heer *Collantes* vervangen is, doch tevens is de oorzaak van het geschil tusschen eerstgenoemde en zijne medeministers bekend geworden. Hij verzette zich tegen het blijven bestaan der concessien door vorige besturen tot het aanleggen van spoorwegen gedaan en die werkelijk aanleiding tot ergerlijke tooneelen gegeven hebben. De overige leden van het kabinet stemden voor de handhaving van die concessien, welke dan ook, volgens dat berigt, werkelijk heeft plaats gehad.

PORTUGAL.

Ook tusschen Portugal en den H. Stoel zijn onaangenaamheden gerezen. Zoo als men weet had Portugal van ouds het protectoraat over de Christenen in die streken van Indië, waar de godsdienst van Budha de heerschende is en dit regt lang onaangevochten bezeten. Sedert echter koningin Maria II da Gloria goedvond om de kloosters aldaar op te heffen, heeft het hof van Rome zich zelf met dit patronaat belast, niettegenstaande het in geen goede handen was. Het schijnt echter dat men in Indië gunstiger over het Portugesche patronaat dacht, want de aartsbisschop van Macao, de vicaris generaal van het aartsbisdom Goa voor het land van Bombay en zes andere geestelijken, hebben zich tegen de tusschenkomst van het hof van Rome verzet, waarop tegen deze geestelijken eene Pauselijke breve volgde. De Portugesche kamer van afgevaardigden heeft evenwel beslist, dat deze heeren wegens hunne gehechtheid aan de Portugesche regering, zich verdienstelijk gemaakt hebben jegens het vaderland. Volgens een dagblad, de Portugees, zou de Pauselijke internuntius wegens deze beslissing der kamer met zijn vertrek gedreigd hebben.

ITALIE.

Turijn, 25 Julij. De officiële tijding is hier ontvangen van de strafwijziging van Guerrazzi door den Groot hertog van Toskane, bestaande in eene verbanning buiten de grenzen van Italie.

— De paus heeft de benoeming van den *E. P. P. Beckx* tot generaal der Jezuiten goedgekeurd.

— Van dezelfden plaats wordt, onder dagteekening van 27 Julij nog gemeld, dat de slechte staat van den oogst in Midden-Italie naar het schijnt eene groote ongerustheid onder de bevolking baart. In de provincie Romagna (Pauselijke Staten) heerschte uit vrees voor hongersnood onder haar eene groote beweging, terwijl de Pro-legaat van Z. H. te Bologne, Mgr. *Grassilini*, den uitvoer van graan verboden heeft.

Van een anderen kant schrijft men van Genua aan de *Parlementi* te Turijn:

De handelsberigten in deze stad ontvangen spreken van militaire opstanden in Romagna en vooral te Ferrara, ten gevolge der ontdekking eener zamenzwering. De laatste stad zou verklaard zijn in staat van beleg, het geschut was op de markt gerigt, de posten waren verdubbeld en troepen van de overzijde van den Po ontboden, alles voorafgegaan door eene krachtige proclamatie van den militairen kommandant.

— Tijdingen van Rome, loopende tot den 23 Julij berigten het volgende:

Sedert eenigen tijd hernieuwen zich de moorden op eene verontrustende wijze in de provincien. Binnen vijf of zes dagen hebben er vier plaats gegrepen, als twee te Faenza, een te Imola en de laatste te Castel Bolegaesa. Een der slagtoffers was bezweken, de overigen waren aan de beterende hand.

De secretaris der republiek San-Marino is met een ponjaard doorstoken, wordende die misdaad aan staatkundige uitgewekenen toegeschreven.

— *Turijn*, 26 Julij. De uitgewekenen hebben nog geen toevlugt genomen tot de 400000 franken tot hun onderstand bestemd, met uitzondering eener leening van ongeveer 8 à 10000 franken. De graven *Antonis* en *Guills Litta* weigeren den eed aan het Oostenrijksche Gouvernement afteleggen, waardoor zij, zegt men, een kapitaal van 30 millioen verliezen.

Aan de andere zijde van de Tessin bezit de Lombardische kwestie verborgenheden, die men moeijelijk ontsluijeren kan. De graaf *von Rechberg* is naar Weenen teruggekeerd, naar den een zegt wanhopig van in niets te hebben kunnen slagen, volgens de verzekering van anderen, met het voornemen om zijne inzigten der zaak te doen aannemen.

Intusschen spreken de daadzaken en wij houden vast aan hare beteekenis. Zij zijn als volgt:

De graaf *von Rechberg* kwam met verzoenende gevoelens te Milaan aan. De omstandigheden waren hem echter niet gunstig. *Mazzini* was niet meer te Londen en de Oostersche kwestie herschonk leven en hoop aan den omwentelingsgeest door het vooruitzigt op een oorlog. De veldmaarschalk *Radetskzy* wenschte daarom de toepassing der van Weenen aangebragte inschikkelijke maatregelen tot een gelegener tijdstip uit te stellen en verdubbelde in strengheid zijne onlangs genomene besluiten over de in beslag genomene eigendommen der uitgewekenen.

Bekend is het dat hij de beide broeders *Strassaldo*, de een luitenant Maarschalk, de andere civiel Gouverneur verwijderd heeft. Zij waren aan hem verwant, doch te populair.

Ook de generaal *Guilay*, is verwijderd geworden. Deze was in tegendeel te streng en door het volk gehaat, maar zijne zending naar St. Petersburg heeft een doel.

Hoe dit ook zij, hij komt niet terug; hij is vervangen door den generaal *Nœbeli*, die thans in Romagna het bevel voert.

In een woord de graaf *von Rechberg* kwam met eene, gematigdheid ademende zending in Lombardije, Hij moest een civiel bestuur invoeren; de keizer zou daarna zijne Italiaansche Staten bezoeken en al die plannen door eene algemeene vergiffenis bekroonen.

Maar de Oostersche kwestie werkte nadeelig op dat alles en maakte den oproergeest weder wakker. Men was dus genoodzaakt af te zien van het geluk hetwelk dat nieuwe tijdperk, waarvan de graaf *von Rechberg* de voorlooper was, geschonken zou hebben.

— *Florence*, 26 Julij. De beroemde componist *Rossini* heeft Bologne verlaten om zich alhier te vestigen. Hij heeft in deze stad een paleis gekocht, waarin hij hoopt het overige zijner levensdagen door te brengen.

GRIEKENLAND.

Athene, 17 Julij. De tijding van de Russische bezetting der vorstendommen is hier niet zoo gunstig opgenomen dan men wel gedacht had. De drukpers verklaart zich tegen den inval en is van gevoelen dat, in geval van oorlog, Griekenland onzijdig moet blijven, ten zij dat die oorlog algemeen mogt worden, wanneer het zich, naar het oordeel den meeste Grieken, aan het Westen moet aansluiten. Een enkel dagblad en wel de *Siècle*. eene door Rusland alhier bezoldigde courant, is van een tegenovergesteld gevoelen. Vuur en vlam spuwende, zoo wilde dit blad dat, terwijl de Russen in Wallachye dringen, de Grieken zich wapenden en het Turksche grondgebied overtrokken. Het Gouvernement doet echter niets om die misbruiken van de drukpers, welke dikwijls ten gevolge der weinige welvoegelijkheid, die de *Siècle* in zijne uitdrukkingen in het oog houdt, Griekenland groote onaangenaamheden op den hals kunnen halen, tegen te gaan of te onderdrukken.

TURKYE

Smirna.17 Julij. *Ali Pacha* heeft deze stad verlaten, diep betreurd door de bevolking. De europesche kolonie had hem een geschrift ingediend, waarin zij hare erkentelijkheid betuigde voor het goede aan de stad bewezen, en de smart, die zij over zijne terugroeping gevoelde. Op den dag van zijn vertrek heschen de consuls de vlaggen en de schepen salueerden, met uitzondering van den Oostenrijkschen consul en kommandant, die geen teeken van leven gaven.

Het ingestelde onderzoek omtrent den moord van den jongen graaf *von Hackelberg* is afgeloopen. Al de beschuldigden zijn voortvlugtig. De Oostenrijksche consul *Wekbecker* stond er op, dat de hoofden der uitgewekenen *den stok zouden voelen*, doch Z. E. *Chekib-Effendi* weigerde zulks. „Indien zij schuldig zijn,“ antwoordde hij „zal men hen voor den regter brengen, maar zijn zij onschuldig, waartoe zou dan die onnutte wreedheid dienen?“

Het gevangen nemen van een Hongaar te Beyruth heeft bijna dezelfde betreurenswaardige tooneelen als die te Smirna te weeg gebragt.

Een hongaarsch uitgewekene, scheepte zich met zijne vrouw en drie kinderen aan boord van de pakketboot van de Lloyd, de *Austria* in. Zoodra hij aan boord kwam gaf de kapitein hem te kennen, dat hij op last des consuls een gevangen man was en naar Triest zou worden overgevoerd. De hongaar protesteerde, doch schijnbaar zich aan zijn lot onderwerpende, trok hij zich in een hoek van het vaartuig terug en een gunstig oogenblik, dat hij niet in het oog gehouden werd, afwachtende, wierp hij zich in zee. Een schuitenvoerder vischte hem op en bragt hem naar het consulaat der Vereenigde Staten, alwaar hij, door zijn pas bewezen hebbende, dat hij aanspraak had op de Amerikaansche bescherming, aangenomen werd, terwijl door de geestkracht van den consul dier natie zijne vrouw en kinderen, die de kapitein aan boord houden wilde, in vrijheid werden gesteld. Gisteren kwamen zij met eene fransche pakketboot te Smirna aan.

— Men schrijft van *Adrianopel*, 7 Julij:

Van Choumla wordt berigt dat drie russische spionnen terwijl zij de naburige streken van Varna en Silestrio doorliepen, opgevat zijn. Voor *Oemar-Pacha* gebragt en tot spreken gedrongen, bekenden zij eindelijk dat zij gezonden waren om de bewegingen en plaatsingen der Ottomanische troepen te bespieden.

— Men wil dat keizer *Nikolaas* het voornemen heeft om de Moldavische-Wallachijsche bevolking te doen stemmen over het vraagstuk of zij bij het Russische Keizerrijk ingelijfd wil worden, dan wel onder het Turksche bestuur verblijven. Indien zij nu ten gunste van Rusland stemmen, wat zullen Turkye, Engeland en Frankrijk daartegen ten uitvoer brengen? — Waarlijk eene gewigtige vraag.

Intusschen schrijft men uit Bucharest, dat de granen in Wallachije 18 à 20 pCt. gestegen zijn. De opperbevelhebber der Russen eischte niet te min, dat de levensmiddelen voor zijn leger geleverd werden tegen den prijs van den dag der bezetting van de vorstendommen, waardoor het bestuur genoodzaakt is de graankoopers te dwingen om hunne granen tegen een bepaalden prijs te leveren.

— Brieven van Smirna deelen mede, dat de voorwacht der Egyptische maritieme expeditie te Rhodes gesein is. De expeditie bestaat uit 14 oorlogsvaartuigen, waaronder vier stoomschepen en 15000 man landingstroepen, onder het bevel van *Selim Pacha*. Aan boord bevonden zich ook 25 millioen Turksche piasters, nagenoeg *f* 3,000 000.

— *Konstantinopel*, 19 Julij. In eene uitweiding te treden over de nota's van *Reis-Effendi* op die der Russen is, ten gevolge der handelingen van de laatsten wel geheel noodeloos, aangezien de generaal *Gortschokoff* zich niet aan dezelve stoort. Hij in Walachije en de generaal *Danneberg* in Moldavie besturen en regeren naar hun eigenen zin, maken zich van de direktie der posterijen meester, belemmeren de hospodars in alle hunne handelingen, doch zorgen tevens het volk niet te doen schreeuwen. Al wat de officieren en soldaten noodig hebben betalen zij in goede roebels en de boeren zijn tevreden.

Die beide provincien, door de zon geteisterd, die hare door het Krapaksgebergte teruggekaatste stralen daar te zamen trekt, zijn echter niet zeer gezond voor de Russen, die zich zonder eenigen overgang uit de vochtige kampen van de Pruth in de stofferige vlakten zien overgebragt. De hospitalen zijn dan ook opgepropt vol met zieken, die op, door ossen getrokken en door de generaals gerekwireerde en betaalde karren de regimenten tot in de garnizoensteden volgen. Hun aantal op het leger van 70000 man, bedraagt minstens 10000.

BIRMAH.

De laatste tijdingen behelzen gunstiger berigten omtrent den aldaar heerschenden hongersnood. De groote invoer van rijst uit Bengalen heeft de bevolking weder opgebeurd.

Mean-Toon is naar zijne oude kwartieren weder gekeerd en begint op nieuw moeijelijkheden te verwekkend. In gemeenschap met andere hoofden, houdt hij zich onledig om eene legermagt te verzamelen, ten einde in de aan Engeland verbonden plaatsen te vallen. Ook te Ava maakt een sterke magt van Birmannen zich gereed, om de verschillende Engelsche posten aan te tasten. Het Britsch bestuur heeft Prome versterkt en men verwachtte, dat een legerkorps tegen Mean-Toon zonde o[...] rukken.

PINANG.

De berigten van Pinang loopen tot den 30sten Aug[...] tus. Er liep een ijdel gerucht, dat de Europeanen d[...] de Chinezen zouden worden afgemaakt.

Te George Town hadden oneenigheden tusschen [...] zich vijandige howees plaats gegrepen. Een algem[...] gevecht, dat den 29sten moest plaats vinden, is d[...] de wijze maatregelen van de policie voorkomen.

AUSTRALIE.

De berigten omtrent de goudgravingen luiden all[...] gunstigst. Op verschillende plaatsen zijn weder go[...] velden ontdekt en, wat de waarde daarvan nog ou[...] tend zal doen rijzen, is de uitvinding eener nie[...] machine om het goud te zuiveren. De uitvinder de[...] voortreffelijke machine, de heer *Berdan*, een Noo[...] Amerikaan, heeft in dat land zijne regten voor een h[...] millioen dollars verkocht en zal weldra naar Engela[...] waar zijne uitvinding gepatenteerd is, oversteken, [...] ook daar zijne aanspraken, welligt voor eene gel[...] som, te verkoopen.

Kunsten, Wetenschappen, Landbou[...] Nijverheid, Land- en Volkenkunde.

De werken der Menschen en de werken der Nat[...]

Men heeft wel dikwijls van den reusachtigen om[...] van menschelijke gewrochten gesproken, van de m[...] tige veranderingen welke het menschengeslacht van [...] beginne af op de aarde heeft te voorschijn geb[...] Wanneer men zijn piramiden, zijne reusachtige st[...] beschouwde, dan zou zelfs de vraag kunnen oprij[...] van waar zal de mensch eenmaal zijne bouwstoffen [...] men, als hij voortgaat met geheele bergen en wo[...] naar zijne steden te dragen? Maar men zag steeds [...] enkele, niet het geheel. Een adelaar moge ons g[...] toeschijnen — tegenover eenen Condor der Andes w[...] hij klein. Het kind noemt den regenworm eene v[...] selijke slang, wijl het voor het groote nog geene m[...] staf bezit. Zoo vertazen wij ons over de werken [...] menschen, omdat wij de werken der natuur niet [...] genoegzame aandacht of zelfs in het geheel niet besch[...] wen. Aan de grootste piramide, dat wonderwerk [...] menschen, hebben wel 63,000 menschen 20 jaren [...] gearbeid, maar zijn geheele inhoud bedraagt nog [...] het millioenste gedeelte van eene cub. mijl. Alles, [...] de krachten der menschen met zijne kunstvolle toe[...] den gedurende 5000 jaren van zijne plaats hebben [...] wogen, bedraagt nog niet een enkele cub. mijl.

Zien wij thans, wat de ruwe krachten der natuur [...] wogen en bouwden. Twee lavastroomen, die de Sk[...] taar-Yöhul op IJsland in 1783 uitwierp, hebben bij [...] ne lengte van 20 en eene breedte van 3 mijlen, op [...] mige plaatsen eene hoogte van 600 voet. Hun inho[...] overtreft dus 6 maal de grootte der Mont Blanc, be[...] minstens $^3/_4$ cub. mijl inhoud, en staat alzoo met ee[...] 6000 jarigen arbeid van menschen gelijk. De zee [...] in elke 6 seconden ongeveer 200 cub. mijlen water [...] het eene vierde gedeelte der aarde naar het andere. [...] Rijn voert bij Emmerik per uur 265 millioen cub. [...] ter met zich mede, de Nijl bij Syont per uur bij la[...] waterstand 80, bij hoogen stand des waters 640 [...] cub. voet, de Ganges bij Suligully 1620 mill. cub. [...] water naar de zee. De watermassa's, die jaarlijks [...] deze stroomen worden voortbewogen, bedragen bij [...] Rijn $^1/_6$, bij de Nijl $^2/_5$, bij de Gangs 1 cub. mijl. [...] beweegt een enkele stroom in een jaar grooter hoeve[...] heden, dan het menschengeslacht tijdens zijn onts[...] In alle stroomen is slib aanwezig. In den Rijn bedr[...] het $^1/_{10000}$, in de Nijl $^1/_{132}$, in de Ganges $^1/_{86}$ der wa[...] massa. De slib- en aardlagen, welke deze rivieren j[...] lijks aan hunne monden nederleggen, zullen alzoo [...] den Rijn $^1/_{11}$ bij de Nijl 73 bij de Ganges 260 vie[...] mijlen 1 voet hoog bedekken. In eene eeuw breng[...] Ganges meer aarde te zamen dan de mensch tot nog [...] door al zijne bouwwerken.

Gaan wij nu na, hoe de dieren en plantenwereld bou[...] Midden uit de zee, naauwelijks door hare doorschij[...] de golven bedekt, verheft zich een groen tapijt, [...] uit ons aan sierlijke struiken bonte bloemen toe[...] chen, terwijl zich daarom tallooze kleine visschen [...] wegen, die in kleur en pracht met de bloemen schij[...] te wedijveren. Een slag met een roeispaan — en [...] prachtige tovertuin is verdwenen, de franje bloe[...] zijn veranderd in de oneffen vertakking van eene [...] gende koralenklip. Wij hebben koraaldiertjes in [...] nen arbeid gestoord! Nu eens hebben deze koraaleil[...] den naauwelijks een half uur omvang, dan weder [...] middellijn van 30—80 mijlen. Somtijds liggen zij [...] heel eenzaam in den grooten Oceaan, maar meestal [...] men zij opeen gedrongen groepen, die zich dik[...] lange reeksen, vele honderd mijlen ver in den Oc[...] uitstrekken. Het inwendige dezer eilanden wordt [...] woonlijk door een lagune gevuld, hetwelk door ka[...] met de zee in verbinding staat, en dikwijls verh[...] zich uit zijnen grond slijkkoraalriffen en klippen. [...] in onpeilbare diepten, dikwijls meer dan 2000 voet, [...] staan deze eilanden uit gestorven koraaldieren, te[...] aan hunne wanden nog levende dieren voortbou[...] Ook op vele kusten worden riffen aangetroffen, te[...] de kleine koraaldieren, welke daarin leven, ma[...] schutsmuren tegen brandingen opbouwen. Dikwijls [...] schiedt het optrekken van zulke hechte gebouwen [...] buitengewone snelheid. Een kunstmatig kanaal werd [...] 10 jaren door koralen voor de scheepvaart onbruik[...] en op andere plaatsen moesten de koraalstammen vo[...] durend verstoord worden, opdat de scheepvaart daa[...] geene hindernis ondervinden zou. — In den Persi[...] zeeboezem verhaalt Darwin, werd de koperbode[...] van een schip na verloop van 20 maanden door [...] koraallaag van niet minder dan 2 voet dikte be[...] Mag ook in het algemeen de werkzaamheid deze[...] ren eene langzame zijn, mogen hunne gebouwen [...] millioenen van jaren geëischt hebben, hoe kunne[...] den hem afschrikken, die sints het afsterven der [...] kolen-vegetatie tot 8 millioenen jaren opklimt? Hi[...] deze dieren reeds aan het bouwen, voor dat de m[...] op aarde adem schiep, ziet ze in de zeeën, die eens[...] bodem van Europa bedekten, de kalkgebergten van [...] geland, Frankrijk, Italie uit hunne ligchamen opbo[...] Hoe weinigen zijn er in trotsche kasteelen en pa[...] van bewust, dat het bouwmateriaal, waaruit die g[...] wen zijn opgetrokken, eenmaal het werk was van [...] geringe, schijnbaar geheel magtelooze schepselen? [...]

(*Wordt vervolg[...]*)

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 1 October 1853, No. 78.

Scheepsberigten.

…in *Hofker* heeft een zandbank ontdekt even boven water p/m ½ mijl lang op 16° 32 ZB, 150° 17OL, deze bank of rif staat op geen de

Straat Sunda doorgezeild.

	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
26	Engelsch	Panama	F. Meritt	Singapore	22 Aug.	Portlandbaar
—	»	Aden	H. B. Flitcher	Whampoa	19 »	Liverpool
—	Spaansch	Magnolia	E. Aboga	Manilla	15 »	Cadiz
27	Nederlandsch	Pictura	B. J. Scholte	Batavia	27 Sept.	Rotterdam
—	Engelsch	Candahar	J. Boyle	»	— »	Londen
29	»	Marquard Family	J. J. B. Millar	Sydney	17 Aug.	Calcutta
—	Nederlandsch	Erasmus	H. F. Scharper	Melbourn	18 »	Batavia
—	»	Nederlandsch Koning	D. Stugveus.	Adelaide	9 »	»
30	Bremer	Vergenia	D. Klamp	»	24 Aug.	»
31	Nederlandsch	Estafette	D. Hofker	Sydney	24 Aug.	»

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
28	Nederlandsch	Z. M. stooms. Vesuvius	luit. t/z. 1 kl. Matthysen	Soerabaya	25 Sept.	
—	Amerikaansch	Oriental	Fletcher	Hongkong	5 »	Paine, Stricker en co.
—	Nederl. Indisch	stooms. Java	Batten	Samarang		Maclaine, Watson en co.
—	Nederlandsch	Amboina	Poort	»		Reynst en Vinju
29	Nederl. Indisch	Jane Serina	Brodie	Macassar		Adam en ce.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
29	Nederlandsch	Proteus	van Wagtendonk	China
—	»	Drie Vrienden	Noordhoekhecht	Tjilatjap
—	Nederl. Indisch	Harriet	Ross	Kokos-eilanden
—	» »	Almansoor	Sech Jamanie	Pekalongan
—	Engelsch	Blundell	Lumley	Rotterdam
—	Nederlandsch	Jan van Hoorn	Bourten	Nederland
—	»	Zeepaard	Giltjes	Middelburg
—	»	Pantalon	Remmers	Nederland
—	»	Bulgersteijn	Maas	»
30	Nederl. Indisch	Generaal Michiels	H. Prosser	Australia
—	Engelsch	Australasian Packet	Darby	Melbourn
—	Nederl. Indisch	Fathool Wahab	Sech Biljoen	Soerabaya

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
…landsch	Weltevreden	Teerlink	Soerabaya	B. Kopersmit en co.
»	Drie Gebroeders	Wilhelmie	»	»
»	Twee Gebroeders	Zeeman	Hamburg	»
»	Goed Vertrouwen	Kock		E. Moormann & co.
»	Jacoba en Christina	Berk	Samarang	Haager en Schuurman.
»	Capella	Wigman		Paine. Stricker en co.
»	Alida Wilhelmina	Doornbos		»
»	Amboina	Poort		Reynst en Vinju
»	Anna en Christina *	Joon		Kreglinger. Dummler en co.
»	Canton	Tweehuys	Rotterdam	Tiedeman en van der Burg.
»	Cameleon *	van Wijhe	Soerabaya	W. Anderson, Tolson & Co.
»	Maria Anna	Verbeek		van Oinmeren. Rueb & Co.
…l. Indisch	stooms. Ambon	Hugenholtz	Padang en Benkoelen	B. Kopersmit en co.
»	stooms. Makassar	Chevalier	Samarang en Soerabaya	»
»	stooms. Java	Batten		Maclaine, Watson en co.
»	Jane Serina	Brodie		Adam en co.
»	Atiatul Barie	Sech Osman	Singapore	D. N. Buys en co.
»	Amanatul Bahrie	Adjubidie	Soerabaya	»
»	Nawan Al Djoesoor	Alhabsij	Banka	Coulster
»	Walvisch	Said Ahadat	Soerabaya	»
»	Lachmodie	Sech Sahab	Cheribon en Tagal	»
»	Djilanie	Sech Alie	Soerabaya	»
»	Fathul Barie	Schippers		B. Andreas en co.
»	Blindjo Srie Boelan	Tjing Keat		
»	Shat Elfrat	Alhabassij	Samarang	Kreglinger, Dummler en co.
»	Tartar	Sim Pie	Cheribon	
…ch	Duke of Wellington	Smith	Hoberttown en Sydney	Pitcairn, Syme en co.
	Abyssinia	John Terrer	Amsterdam	»
	Marry Montague	Barclarij		Metzendorf, Wilmans en co.
	Glendaragh	Said Alsegaf	Singapore	Coulster
	St. Vincent	Young	Holland	Hunter, Houghton en co.
	West	Jones		
…gsch	Maria Christina	Vos	Singapore	E. Moormann en co.
»	Java	Christiansen	Nederland	Metzendorff, Wilmans en co.
»	Meteor	Poppe	Rotterdam	»
»	Malvina Vidal	Jachtman	»	»
…kaansch	Oriental	Fletcher		Paine, Stricker en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

…het Eng. schip *Mary Montaque:* Mevr. *Barcley en* 2 *kinderen.*
…het Ned. schip *Canton:* de heer *J. van den Wulp,*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

…het Eng. schip *Candahar:* de heer *A. Whyte.*
…het Ned. schip *Proteus:* 11 *Chinezen.*

Handelsberigten.

Aanvoer.

…n Cheribon per ned. ind. bark. *Nawan Eljoesoer* gez. Said Salim bin Mocht. Alhabsie.

…/100 en $1814^{69}/_{100}$ pic. suiker. *Paine Stricker en co.*
… suiker. 2 corg. sarongs. 7 st. do. 1½ slendangs. *Gezagv.*

…Samarang. per eng. schip. *Duke of Willington* kapt. Smith.

…c. suiker. $896^{91}/_{100}$ do. stroop do. 50 do. wilde not. muscaat.
…. rotting. 850 st. singap. planken. *Order.*

…Padang en Bencoelen per ned. ind. stooms. *Macasser* kapt. Chevalier.

… stofgoud. 12 pic. uotenmuscaat. $1^{80}/_{100}$ do. foelie, *Order.*
… paarden. *Aijdroes.*
… do. *MacLaine Watson en co.*
…/100 pic. zwt. peper. $25^{30}/_{100}$ do. rotting. $2957^{92}/_{100}$ do. koffj. *B. Kopersmit en co.*
…c. zwt. peper. *Gauw Kianhian.*
… pic. foelie. $9^{75}/_{100}$ do. notenmuscaat. 8 do. binn. kalk. 12 specerij olie. 46 pic. wit damm. 19 do. do. 19 do. foelie.
…/100 do. notenmuscaat. $2^{6}/_{100}$ was. 88 do. gom elastiek. $1^{25}/_{100}$ binnenl. kalk. *Hunter Houghton en co.*
… oester schelpen. 3 do. garoe hout. 1 oliphkans beenderen *D. Budjs en co.*

…iouw per ned. ind. schip *Shat Elfrat* gez. Said abd. Alhaijassij
…ic. gambier. *Tjia Seang.*
… ruwe zijde. 1 do. roze water. 15 zak koriander zaad. 16 do. …rwe meel. 1 kt. div. steentj. *Said alie bin Oemar Satrie.*
… beng. boontj. 1 pic. tamarinde. 1 kt. provis. *Ardaseen.*
… staart peper *voor Samar. Bestemd.*

…Samarang. per ned. ind. bark. *Djelanie* gez. Said Mocht. bin Ali
…akk. mattj. 60 pic. groene katjang. *Kwee Kang.*
…. suiker. *Said aloewie Satrie.*
…itaire goederen. *Gouvernement.*

Drie Praauwen van *Lampong* gez. Mocht. Taib en Djamal.
170 pic. gom elastiek. 49 do. witt. damm. *Order.*

Uitvoer.

Naar Pecalongan per ned. ind. bark *Batavia* gez. Tan Ingok.

8 kn. manufact. 3 do. glaswerk. 2 do. aardewerk. 100 pic. gambier 22 rol. bant. matt. 2 vn. staal. 42 led. tonn. *ƒ* 4500 aan recepiss. 8 realen goudwerk. 10 kn. madapoll. 1 do. longcloths. 1 do. spiegels. 1 do. schilderij. 2 do. glaswerk. 1 do. bagagie. 4 kisten 1 krandj. brandewijn. 1 do. glaswerk. 1 kt. sigaren. 9 pic. katoen garen. 13 kn. madapoll. 2 do. rood katoen. 4 do. cambricks. 1 do. wit. katoen. 1 do. eur. doeken. 200 pic. ijzer. 10 do. was. 1 baal woll. dekens. 2 balen katoen garen. 3 kn. ong. katoen. 1 do. thee. 3 vs. verf. 2 pak medicijn. 2 kn. chin. provis. 1 do. do. bagagie. *Oeij Tiangdjoen.*
3 kn. hangstolpen. 1 do. man. sigaren. *Paine Stricker en co.*
1 kt- lamp. en toebehooren. *B. Kopersmit en co.*
1 kist. en 1 vat bier. *John Pryce en co.*
2 ks. sla olie. 1 do. vrucht. op water. *Vaupel en co.*

Naar Samarang per ned. ind. bark. *Ellen* kapt. Marshall.

49 kn. kat. goederen. 5 vn. glaswerk. *Adam en co.*
21 kn. gedr. katoen. 3 do. gew. do. 1 do. boeken. *Moormann en co*
1 ijzer suiker pan *Kopersmit en co.*
1 kt. manufact. 9 do. kramerijen. 4 ks. naalden. 1 do. modewaren. *Bahre en Kinder.*
2 vn. hamm. 5 do. bier. 1 pak kazen. 2 kn. sigaren. 1 do. brandewijn. 3 ks. likeur, 1 do. kazen. 10 pull. stroop. 1 kt. roodewijn. *John Pryce en co.*
13 kn. gedr. katoen. *McEwen en co.*
4 kn. woll. goederen. 8 do. kat. do. 3 do. eaude cologne. 3 do. modewaren. *Pandel en Stiehaus.*
4 kn. papier. 2 do. aardewerk. 28 keld. olie. 25 pic. goenie garen. 1 kt. cognac. *Tiedeman en v. d. Burg.*
6 kn. provis. 1 do. modewaren. 2 kn. do. *Campredon.*
21 pakk. drills. 1 kt. sarongs. *Haager en Schuurman.*
8 kn. kat. goederen. *Pitcairn Syme en co.*
1 wagen. 1 pak ijzerwerk. *Hunter Honghton en co.*

Naar Singapere per ned. ind. bark. *Adra Koelhair* gez. Koesmin.

8 pic. rott. kruid 22 do. zwt. peper 5000 sp. matten. *Gezagvoerd.*
50 sp. matten. *Abdul Rachman.*
525 do. do. *Hadji abd. Kadier.*
50 do. do. *Issam.*
50 do. do. *Agoes Isar.*

Naar Nederland per eng. schip *Abijssinia* kapt. Terres.

134 pic. rotting. 2650 do. suiker. 30 legg. arak. 3786 do. rijst. 200 do. gom elastiek. 20 do. do. damm. *de Weerdt Ruyl en co.*
4 kn. ananas. 4 ks. chin. rariteiten. *v. d. Biesen.*
1 kt. boeken. *v. Haren Noman en Kolff.*
2 vn. spek. *H. Plump.*
4 kn. ing. vruchten. sago en arrowroot. *Waits en Stuwe.*

Naar de Kokos eilanden per ned. ind. schip *Harriet* kapt. J. C. Ross.

324 pic. rijst. 1 kt. sarongs. 1 do. gekeperde kat. 1 do. zwt. do. 1 do. kat. goederen. en div. kleinigheden. 12 ks. rozijnen. 4 vaten bier, 6 koffers. 4 keld. genever. 8 kisten. thee. 7 mand. wijn. 10 do. tabak. 1 pak benzoein. 4 pic. koffij. 23½ do. suiker. 35 do. ketan rijst. *Adam en co.*

Naar Nederl. via Tjilatjap per ned. schip *Drie Vrienden.* kapt. Noordhoek.

200 pic. tin. 75 kn. madapoll. 50 pic. rotting. 25 kn. ruwe katoenen *N. H. M.*
1 vatj. cropekruid. 16 kn. cognac. 2 do. absijnthe. 1 do. slaolie. 1 do. madera. 1 do. provis. en dranken. 2 keld. zuren. 1 kt. vrucht. op brandewijn. 1 do. glaswerk. porcelein. 1 do. provis. 2 do. wijn 3 do. bier. 1 vat provis. 1 do. roodewijn. 20 vs. boter. 200 keed. genever. 2 vaten bier. 1 pakj. kurken. 2 vaten wijn. 1 do. meel. 1 do. provis. 1 kt. madera. 2 do. divers. 9 do. cognac. 5 vs. boter. *John Pryce en co.*

1 vat. zink. 1 pic. do. spijkers. 1 vat pik. 1 pak. slooten. *Jacomettie en Landberg.*
50 blikk. kruid. 12 vs. boter. 1 do. madera. 10 vn. haantj. bier. 12 keld. genever. 1 kt. cognac. 1 do. was. *Vaupel en co.*
1 geëmb. wagen. 6 vs. boter. 29 coll. provis. *v. d. Broek en co.*
8 vn. spijkers. 1 vat koolteer. *H. Plump.*
en Gouvernements. goederen.

Naar Australie per ned. ind. schip *Generaal Michiels* kapt. Prosser.

990 pic. suiker. 55 do. koffij. 1 kt. schilderij. *Morgan en Melbourn*
2800 planken. 25 pic. rotting. 160 do. rijst. $69^{12}/_{100}$ do. koffij stof beschadigd. $4^{50}/_{100}$ do. not. muscaat. 24 do. zwt. peper. 400 do. koffij. 25 keld. arak. 332 pic. suiker. 1 do. foelie 3 do. not. muscaat. 600 pic. suiker. 398 rol. kaijertouw. *Haager Schuurman en co.*
765 pic. suiker. 100 do. koffij. $^{84}/_{100}$ do. foelie. $3^{66}/_{200}$ do. notenmuscaat. *Anderson Tolson en co.*
283 pic. suiker. *MacLaine Watson en co.*
7 ks. likeur. *Kopersmit en co.*
400 keld. genev. 1 baal laken. 100 pic. rijst. *Tiedeman en v. d. Burg*
1 kt. glaswerk. 5 draai orgels. 9 blik. arrowroots. *v. d. Muelen.*

Naar Nederland. per hamb. schip *Java* kapt. Christiansen.

10 vaten meel. 8/2 do. spek. *H. Plump.*
719 pic. rotting. 6115 do. rijst. 200 legg. arak. 5560 do. suiker. 14 do. foelie. 17 do. not. muscaat. 14 do. koffij. 54 do. gom damm. 34 do. sago meel. 10 do. gal nooten. 40/2 legg. arak. *Metzendorff Wilmans en co.*

Naar Samarang en Frankrijk per fr. schip *Fernand* kapt. F. Niguit.
507 pic. koffij. 824 do. rijst. 100 do. rotting. 20 do. gom elastiek. 30 do. paarlmoer. 24 do. buffelhoorn. *E. Moormann en co.*

Naar Nederland en London per eng. schip *Candahar* kapt. J. Bogle.
Lading bestemd voor Nederland.

175 pic. paarlmoer. 56 do. damm. 7 do. buff. hoorns. 395 do. koffij. 3 do. not. muscaat. 1885 do. suiker. 33 do. rotting. 1000 ps. buff. huiden. *Pitcairn Syme en co.*

Lading bestemd voor London.

152 pic. gom elastiek. 1600 do. rijst. 120 do. koper. *MacLaine Watson en co.*
800 pic. rijst. 19 do. not. muscaat. *Martin Dijce en co.*
100 pic. rotting. 5520 do. suiker. *te Samar. gelad. McNeill en co.*

Naar Muntok eiland. Banca. per ned. ind. bark *Naim Balhair* gez. Sech achmat bin oemar Fagie.
80 doz. eur. borden. 15 pic. roode uijen. *de Gezagvoerder.*
6400 pic. rijst. 117 do. katjang olie. *Anderson Tolsen en co.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Graaf Dirk III* kapt. van Nouhuijs.
$350^{2}/_{100}$ pic. tin. $1503^{41}/_{100}$ do. $4001^{85}/_{100}$ do. suiker. 5615 do. koffij. 100 do. rotting. sapanhout. *N. H. M.*

Naar Cheribon. per ned. ind. bark *Kim Tekseng* gez. Kwee Tjoenseng
10 vs. verf. keld. 1 pul verf olie. 1 doz. do. kwasten. *H. Plump.*
6 kn. machinerien. 100 wiel banden. 1 vt. katoen. 1 do. smeer 1 kt. machinerien. *Sanier Suermondt en co.*
7 coll. div. dranken. 4 do. do. provis. 6 vatj. boter. *v. d. Broek en co.*
5 kn. kat. goederen. 3 do. rood katoen. 5 do. naaigaren. 1 baal wit kat. garen. 2 bn. blaauw. katoen. 3 kn. wit do. 83 doz. eur. chitsen. 78 do. do. doeken. 38 st. do. gev. katoen. 100 pakje. eur. knoopen. 5 doz. tabak doos. 1 pak. palemb. sarongs. 32 bn. madapoll. 1 pak eur. slendangs. 4 bn. beng. chits. 4 do. wit katoen *Said aloewie bin Oemar Satrie.*
250 ps. sp. matten. *ƒ* 100 aan zilv. specie. *Gezagvoerder.*

Naar Samar. en China. per ned. ind. schip *Proten* kapt. Wagtendonk.

92 kn. blad koper. 300 do. vensterglas. 100 vs. harst 4 kn. likeur. 33 do. provis. 12 do. wijn. 6 do. vrucht. 2 ijzerkisten. 1 orgel. 1 kt. orgel roll. 1 pakj. orgel gewigten. 12 bn. manufact. 27 kn. glaswerk. *aan boord gebl. lad. bestemd voor China.*
2000 sp. matten. *van Ommeren Rueb en co.*
2000 do. do. *Lie Tiannjo.*
950 do. do. *Soe Njiehap.*
150 do. do *Goang Gow.*
100 do. do. *Sie Njiehap.*
90 pic. rotting. *Bahre en Kinder.*

Naar Australie per eng. schip *Australasina Packet* kapt. A. Darbeij.
1 vat genever. *Hughan en Muller.*
400 pic. suiker. 19 po. notenmuscaat. 6 do. cassia. 165 do. zwt. peper. 447 singap. planken. *Morgan Melbourn en co.*
2312 pic. suiker. 400 do. koffij. 18 rott. stoelen. *te Samar. geladen McNeil en co.*

Naar Banca per ned. ind. bark *Machmoedie* gez. Sech abd. rachman Soewaij.
3000 pic. rijst. 14 do. klapp. olie. 66 do. katjang do. *W. Anderson, Tolson en co,*
1 kt. en 1 pak kat goederen. 4 doz. inkt. 4 ps. blikk. tromm. 5 ks. zeep. *Oosman.*
40 pic. suiker. *Sech awal Joas.*
1 kt. gedr. sarongs. 2 bn. ong. katoen. 1 kt. longcloths, 4 vat. meel. *Said mochsein Satrie.*
1 corg. kat. slendang. 1 do. lange kleedjes. 2 st. longcloths. 5 do. doerias. 7 do. blaauw kat. 11 corg. kat. donken. 4 st. chitsen 5 do. blaauw kat. *Said oemar Bilfagie.*

Naar Indramaijoe en Pecalongan per ned. ind. bark. *Almansoor* gez. Sech achmt. bin Sadiek Gamanie
30 bn, goenie zakk. 2 pakk. do. garen. *Tiedeman en v. d. Burg.*
30 catj. was. *aan boord gebl. lad. van Banca.*

Naar Rotterdam per eng. schip *Blundell* kapt. Lumleij.

18 pic. rotting. *MacLaine Watson en co.*
1878 pic. suiker. *Sanier Suermondt en co.*
859 pic. rijst. *Tiedeman en v. d. Burg.*
100 pic. witt. peper. *McEweu en co.*
27 kn. chin. gooderen. *Haager en Schuurnam.*

te Samarang geladen.

104 pakk. tabak. *van Maanen..*
4000 koehuiden. *Knagge en co.*
1 kt. confituren. 21 do. indigo. 4436 pic. suiker. 1505 do. koffij. $231^{99}/_{100}$ do. rotting. *McNeill en co.*

Naar Nederland via Tagal per ned. schip *Valparaiso* kapt. v. d. Meyden.

300 pic. tin. 70 do. rotting. *N. H. M.*
4 lampen. *Hogezand.*
14 blad. koper. *John Pryce en co.*
1 vat. gort. 3 do. erwten. 1 do. volks. brood. *Radyæ en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.

